

Structuurvisie Woerden

**Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

9 juli 2008 / rapportnummer 2115-30

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

De gemeente Woerden bereidt een Ruimtelijke structuurvisie voor. Hierin werkt de gemeente haar Strategische visie 2022 verder uit. De structuurvisie voorziet onder andere in de locatiekeuze voor een bedrijventerrein, golfbaan, jachthaven en woningbouw. Voor de besluitvorming over de structuurvisie wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen¹.

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport:

- Een onderbouwing van de behoefte aan:
  - nieuw bedrijventerrein;
  - extra jachthavencapaciteit;
  - een golfbaan;
  - extra woningbouw²;
- Geef aan hoe deze activiteiten, afzonderlijk en in onderling verband, bijdragen aan de kernambities van de gemeente Woerden³. Beschrijf hoe de locaties passen binnen de visie van de gemeente op het landelijk gebied en binnen bestaande beleids- en wettelijke kaders;
- Een integrale beoordeling van milieueffecten van de (samengestelde) locatiealternatieven aan de hand van een uitgewerkt beoordelingskader.

Het MER dient voorzien te zijn van een zelfstandig leesbare samenvatting en voldoende onderbouwend kaartmateriaal met duidelijke schaal en legenda.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie reikwijdte en detailniveau. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de notitie voldoende aan de orde komen.

2. BELEIDSKADERS, ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Beleidskaders en achtergrond

Geef in het MER aan welke randvoorwaarden door relevant beleid (zoals Nota Ruimte en Streekplan Utrecht) en regelgeving aan de (deel)activiteiten worden gesteld en wat de aanwezige beleidsruimte is.

Beschrijf in het MER de achtergrond van de structuurvisie, waaronder;

- een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen ruimtelijke activiteiten en de beschreven locatiealternatieven;

---

¹ Voor gegevens over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie voor de m.e.r. en de werkgroepsamenstelling, zie bijlage 1.

² De omvang van mogelijke woningbouw valt volgens de structuurvisie onder de drempelwaarde van het Besluit m.e.r. Het plan-MER heeft evenwel betrekking op de gehele structuurvisie en niet alleen op m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten welke de structuurvisie mogelijk maakt.

³ Het gaat om de kernambities zoals beschreven in het werkdocument 'Hoofdlijnen ruimtelijke structuurvisie' (Gemeente Woerden, juni 2008).

- een onderbouwing van nut/noodzaak en omvang voor de verschillende activiteiten, ga daarbij ook in op regionale behoeften en regionale afstemming;
- een motivering van de beschreven locatiealternatieven voor de activiteiten;
- de (milieu)randvoorwaarden die bij de inrichting aandacht behoeven.

2.2 Te nemen besluit(en)

De structuurvisie vormt de basis voor toekomstige activiteiten, die nader uitgewerkt zullen worden in bestemmingsplannen. Na afloop van deze plan-m.e.r.-procedure kunnen dus nog (besluit)m.e.r.-procedures volgen; zoals bij het vaststellen van de gemeentelijke bestemmingsplannen. Deze (besluit)m.e.r.-procedures gaan dan over de milieueffecten en alternatieven bij de concrete invulling van de verschillende activiteiten. Geef in het MER aan welke besluiten nodig zijn om de voorgenomen activiteiten in de gemeente te realiseren.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

De structuurvisie beschrijft het ontwikkelingsperspectief voor de gemeente voor het bedrijventerrein, het golfterrein, de jachthaven en de woningbouw. Geef aan hoe deze activiteiten, afzonderlijk en in onderling verband, bijdragen aan de kernambities van de gemeente Woerden en hoe de locaties passen binnen de visie van de gemeente op het landelijk gebied.

Beschrijf de activiteiten voor zover deze belangrijk zijn voor het voorspellen van de milieueffecten, zowel tijdens de aanleg als in de gebruiksfase. Ga ook in op flexibiliteit; hoe goed zijn eventuele veranderingen in behoefte op de verschillende locaties op te vangen?

In de starnotitie wordt beschreven dat de locaties afzonderlijk worden beoordeeld. Bepaal daarnaast, na de keuze van de voorkeurslocaties voor de verschillende activiteiten, één of meerdere samengestelde alternatieven en ga in op de bandbreedte van de integrale gevolgen voor het milieu.

3.2 Woningbouw

Een mogelijke ruimtelijke ontwikkeling is de (nieuw)bouw van 0 tot 2.000 woningen in het buitengebied. Indien de structuurvisie zoeklocaties beschrijft of andere kaders stelt voor de woningbouw, beschrijf dan:

- de motivering van zoeklocaties in het buitengebied⁴ (zoals beschreven in 'Hoofdlijnen ruimtelijke structuurvisie'), ga hierbij in op eventuele afwijkingen van het streekplan.

---

⁴ In de notitie wordt de bouw beschreven van 0 – 2000 woningen in het buitengebied. Uit de Nota wonen (zoals beschreven in 'Hoofdlijnen ruimtelijke structuurvisie') blijkt dat er tot het jaar 2030 in totaal 3.500 – 3.700 woningen nodig zijn en dat er binnen de rode contour een capaciteit is voor 3.600 woningen.

4. MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

De notitie geeft een voorzet voor het toetsingskader aan de hand waarvan de alternatieven beoordeeld gaan worden. De Commissie adviseert naast de genoemde thema's ook de verkeerseffecten te beschrijven als tussenstap voor de effectbepaling voor geluid en luchtkwaliteit. Werk de thema's verder uit tot toetsingscriteria voor een (integrale) beoordeling van de milieueffecten. In de volgende paragrafen geeft de Commissie voor specifieke milieuaspecten nog nader advies.

De geplande activiteiten vergen in de meeste gevallen uitgebreide aanvullende werkzaamheden en/of voorzieningen, met name qua infrastructuur, maatregelen voor inpassing (zoals bufferzones), etc. Beschrijf de effecten van deze werkzaamheden op de omgeving, ook in de fase van aanleg/realisatie. Ga ook in op de effecten van mogelijke mitigerende maatregelen en fasering. De Commissie adviseert om in elk geval de effecten geluid, lucht en externe veiligheid, binnen het thema woon- en leefmilieu, (semi-)kwantitatief⁵ te beschrijven.

4.2 Natuurlijk milieu

4.2.1 Bodem en water

Beschrijf in het MER de geomorfologische en bodemkundige opbouw. Ga in op verschillen in dynamiek tussen de verschillende componenten.

Beschrijf ook de waterhuishouding; ga in op nog in te vullen wateropgaven vanuit het Nationaal Bestuursakkoord Water en vanuit de Kaderrichtlijn Water. Geef aan in hoeverre en op wat voor manier de activiteiten aanpassingen in de waterhuishouding noodzakelijk maken. Betrek de informatie die verkregen wordt via de watertoets bij de effectbeschrijving.

4.2.2 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Ga in op de effecten van het voornemen op de landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden. Doe dit mede op basis van de beschreven kernambities en geef aan hoe dit past binnen de gemeentelijke visie voor het landelijk gebied.

Landschap en cultuurhistorie

Beschrijf de landschappelijke opbouw en de cultuurhistorische betekenis van de verkaveling rondom Woerden. Besteed aandacht aan het verschil tussen het 'trage' landschap van het veenweidegebied en het 'dynamische' landschap van de oeverwal van de Oude Rijn. Geef aan welke ontwikkel- en ontwerprichtlijnen hieruit zijn te destilleren. Leid hier zo mogelijk ook criteria uit af ten behoeve van de afweging tussen locatiealternatieven.

---

⁵ Een semi-kwantitatieve effectbeschrijving refereert aan indicatieve berekeningen waarbij op basis van (ruwe) aannames wordt doorgerekend waar, en in welke omvang, effecten/ knelpunten verwacht kunnen worden. De effectbeschrijving verschilt van een kwalitatieve beschrijving (expert judgement) door weergave van gehanteerde (ruwe) aannames en uitgangspunten. Resultaten van semi-kwantitatieve berekeningen kunnen aanleiding zijn in een later stadium de effecten meer in detail door te rekenen.

Waardeer vervolgens de beschreven landschapstypen en –elementen op de verschillende schaalniveaus, aan de hand van:

- de (regionale) kenmerkendheid ervan;
- de zeldzaamheid (regionaal, landelijk, Europees);
- de gaafheid.

Ga ten slotte in op de effecten van de activiteiten op de verschillende schaalniveaus, op de elementen en de samenhang hiertussen. Scoor aan de hand van een driepuntsschaal⁶ de effecten van de verschillende alternatieven om aan te geven wat de effecten van het voornemen op cultuurhistorie en landschap zijn.

Archeologie

De mate van aantasting van het bodemarchief is mogelijk onderscheidend voor de locatiekeuze van de activiteiten. Op basis hiervan is het wenselijk het bodemarchief op de beoogde locaties te onderzoeken, waarbij de onderzoeksstappen 'bureauonderzoek', 'inventariserend veldonderzoek karterende fase' en 'inventariserend veldonderzoek waarderende fase' worden doorlopen. Gelet op het hoge abstractieniveau van de structuurvisie en het feit dat in het studiegebied relatief veel gegevens bekend zijn uit eerder uitgevoerd onderzoek, adviseert de Commissie voor het MER in ieder geval gedetailleerd bureauonderzoek uit te voeren op basis waarvan kan worden vastgesteld in hoeverre de (verwachtings)waarde van het bodemarchief op de verschillende locaties zich onderscheidt. Indien onzekerheden blijven bestaan, moet in het MER expliciet benoemd worden welke leemten in kennis er ten aanzien van het bodemarchief bestaan. De Commissie adviseert bij dit onderzoek specifiek in te gaan op vindplaatsen die verband houden met de restanten van de 'limes'⁷.

4.2.3 Natuur

Beschrijf de natuurwaarden in algemene en kenmerkende zin. Ga daarnaast in op de aanwezige beschermde natuurwaarden⁸.

Gebiedsbescherming

De notitie noemt het Natura 2000-gebied 'Nieuwkoopse plassen en de Haeck'. Werk in het MER nader uit of er sprake kan zijn van externe werking⁹ en de mogelijkheid van significante gevolgen op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. Ga ook in op de ligging van en effecten op eventuele relevante beschermde natuurmonumenten¹⁰.

De ligging van de Ecologische Hoofdstructuur (en ecologische verbindingzones) wordt in de notitie weergegeven in twee ongelijke figuren (figuur 1.1 en 3.3). Geef de ligging van de EHS in het MER op kaart weer. Beschrijf de ecolo-

---

⁶ Driepuntsschaal: voor de verschillende waarderingscriteria kunnen de volgende klassen gehanteerd worden: niet kenmerkend, weinig kenmerkend, kenmerkend: niet zeldzaam, weinig zeldzaam, zeldzaam: niet gaaf, weinig gaaf, gaaf.

⁷ Limes is de voormalige grens van het Romeinse Rijk.

⁸ Natuurwaarden beschermd op basis van nationale natuurwetgeving en beleid rondom gebieds- en soortenbescherming.

⁹ Externe werking heeft betrekking op activiteiten en plannen die plaatsvinden buiten een Natura 2000-gebied, maar die gevolgen hebben op habitats en soorten binnen het Natura 2000-gebied. Voorbeelden zijn mogelijke invloeden van een toename in recreatie of het verdwijnen van foerageergebieden van kwalificerende soorten buiten het Natura 2000-gebied.

¹⁰ De gebieden die onder de Natuurbeschermingswet 1998 vallen zijn op te delen in Natura 2000-gebieden (alle gebieden die beschermd worden conform de Vogel- en Habitatrichtlijn), beschermde natuurmonumenten en gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen, zoals Wetlands. In de omgeving ligt het beschermde natuurmonument 'Kamerikse Nessen'.

gische verbindingzones (doelsoorten, beoogde inrichting, beheer). Bepaal de gevolgen van de verschillende alternatieven. Ga hierbij na welk toetsingskader de provincie heeft vastgelegd.

Soortenbescherming

Besteed, naast de soorten die worden beschermd door de Flora- en faunawet, aandacht aan voorkomende Rode lijstsoorten en in het bijzonder aan weidevogels bij het bepalen van effecten op natuur.

4.3 Woon-, werk- en leefmilieu

4.3.1 **Verkeer en geluid**

Verkeer

Veranderingen in verkeer zijn vooral van belang vanwege de verandering in geluidscontouren. Baseer de te gebruiken verkeerscijfers op zo recent mogelijke gegevens en eventueel modellen. Geef aan of, en zo ja waar, knelpunten kunnen ontstaan in de verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid.

Geef aan op welke wijze de bereikbaarheid van de voorzieningen per fiets en openbaar vervoer wordt geregeld en welk aandeel van deze vervoerswijzen behaald kan worden.

Geluid

Beschrijf (aan de hand van contouren) de huidige geluidbelastingen op de geluidgevoelige bestemmingen en de veranderingen die optreden door de verschillende activiteiten op de diverse locaties. Besteed met name aandacht aan de ontsluitingsproblematiek van deze activiteiten en de geluidbelasting daarvan. Besteed tevens aandacht aan de geluidbelasting door de te vestigen bedrijven, de A12 en het al dan niet noodzakelijk zijn van afschermdende voorzieningen¹¹. Ga niet alleen in op geluidsbelasting op woonomgevingen (ook de nieuwe locaties voor woningen), maar ook op de omliggende open ruimte en de natuur.

4.3.2 **Lucht**

Werk de gevolgen voor lucht op een semi-kwantitatieve wijze uit en maak aannemelijk dat het plan realiseerbaar is binnen de eisen van het Besluit luchtkwaliteit 2005.

4.3.3 **Externe veiligheid**

Besteed aandacht aan het plaatsgebonden en groepsrisico als gevolg van de A12, alsmede van de ontsluitingswegen en parallelwegen vanaf en langs de A12. Geef aan of bedrijven met externe veiligheidsrisico's zich kunnen vestigen op het te ontwikkelen bedrijventerrein en geef zo nodig het effect op de omgeving aan.

---

¹¹ Zoals de plannen voor het doortrekken van de geluidswal langs de A12 vanaf de Leidse Rijn tot aan Harmelen.

4.4 Recreatie en toerisme

Werk het thema recreatie en toerisme uit in toetsbare criteria en beschrijf aan de hand hiervan de effecten van de activiteiten op de omgeving (verkeersaan-trekkende werking, effecten op landschap, e.d.).

5. **OVERIGE ASPECTEN**

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie, naast hetgeen vermeld onder 'archeologie', geen aanbevelingen naast de wettelijke voor-schriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van Woerden

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Woerden

Besluit: vaststellen ruimtelijke structuurvisie

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C10.2, D10.3 en D11.3

Activiteit: locatiekeuze voor de ontwikkeling van een golfbaan, jachthaven, bedrijventpark en woningbouw

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Hoofdlijnen ruimtelijke structuurvisie, gemeente Woerden, werkdocument, juni 2008

Procedurele gegevens:

aanvraag advies over reikwijdte en detailniveau: 3 juni 2008

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 9 juli 2008

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de notitie reikwijdte en detailniveau als uitgangspunt.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. T. Bakker (secretaris)

dr.ir. G. Blom (voorzitter)

ir. M.A.J. Vervoort

ir. R.F. de Vries

ir. J.H. de Zeeuw

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Structuurvisie Woerden

De gemeente Woerden bereidt een Ruimtelijke structuurvisie voor. Hierin werkt de gemeente haar Strategische visie 2022 verder uit. De structuurvisie voorziet onder andere in de locatiekeuze voor een bedrijventerrein, golfbaan, jachthaven en woningbouw. Voor de besluitvorming over de structuurvisie wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2486-8